

अधिक सद्गम होण्यासाठी एआय तंत्रज्ञान समजून घेणे गरजेचे -प्रधान सचिव बिजेरा रिह

- ◆ नागपूर प्रेस क्लब येथे पत्रकारांसाठी विशेष व्याख्यान
- ◆ आपली पत्रकारिता 'रिअलटाईम' करण्यासाठी 'एआय' उपयुक्त

नागपूर : प्रतिनिधी

माध्यमात कार्यरत असलेल्या प्रथेक व्यक्तिला अधिक माहिती सक्षम होण्याचा मार्ग कृत्रिम बुद्धिमत्तेने म्हणजेच 'एआय' ने उपलब्ध करून दिला आहे. आपल्या मात्रभासून मिळाल्या ज्ञानाला ज्या मर्यादा होण्या, त्या मर्यादा आता 'एआय' च्या माध्यमातून कमी झाल्या आहेत. ज्या भाषेत आपल्याला माहिती हवी आहे, त्या भाषेत ती सहजरित्या उपलब्ध होते. त्यामुळे कृत्रिम बुद्धिमत्तेसून दूर राहण्याएवेळी तंत्रज्ञान समजून घेण आणि आपल्या वापरातून ते अधिक परिसूप्त करण्याची जबाबदारी आपल्या सर्वांनी आहे, असे प्रतिवादन माहिती व जनसंपर्क विभागाचे प्रधान सचिव तथा महासंचालक ब्रिजेश सिंह यांनी केले.

नागपूर प्रेस क्लब आणि माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालायच्या संचालक नागपूर कार्यालयाच्या वर्तीने 'आर्टिफिशन इंटेलिजन्स इन जर्नलिज्म' (कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि पत्रकारिता) या विषयावर आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते.

ज्येष्ठ पत्रकार तथा माजी राज्य माहिती आयुक्त राहुल पांडे अध्यक्षस्थानी होते. कार्यक्रमास नागपूर प्रेस क्लबचे

अध्यक्ष प्रदीप मैत्र, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालायच्या नववीन तंत्रज्ञानाला कमी होतील, अशी एक भीती व्यक्त होत असते. मात्र तंत्रज्ञानातून नववीन संधीं निर्माण झाल्याची प्रविती आपण आजवर घेत आला आहोत. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या बाबतीतही अशी भीती व्यक्त केली जात आहे. वास्तविक याचा परिसूप्त वापर जर करता आला नाही, तर सर्वांधिताना आपल्या नोक-या गमाविष्याची भीती अधिक आहे. हे माध्यम वापरताना

मात्र प्रत्येकाला आगोदर स्वतःला सिद्ध करावे लागेल. एआयच्या माध्यमातून जी काही माहिती आपल्यासमोर येईल, त्या माहितीला अधिक पडताळून घेणे, त्यात असलेल्या त्रृत्या दुरुस्त करून अधिक परिसूप्त करणे, आणा माहितीला नैतिक व संवेदानिक दृष्टीने पडताळून पाहणे व दक्ष राहन युक्त दुरुस्त करणे, याचे भान प्रत्येकाने ठेंडेल पाहिजे, असा इशाराही यांनी यावेळी बोलताना दिला.

आज विविध समाजमाध्यमांचा लोकांवर प्रचंड प्रभाव आहे. यात अनेक धोके आहेत. एखादी व्यक्ती गफील राहून आपल्या मोबाइलवर आलेल्या युक्तीच्या संदेशाला बळी पडला तर त्याला आर्थिक फसवुणुकिलाही तोंड द्यावे लागेत, याची

अनेक उदाहरणे आहेत. यातील भीती बाजुला सारून आपण दक्ष भासायला होते. इतर प्राणीमात्रांबद्दल व्यक्ती म्हणून, माणूस म्हणून ज्या मानवतेच्या दृष्टीने आपण त्यांना पाहतो, त्याच दृष्टीमध्ये संवेदानिक व सत्य-असत्य या परिभाषेत सांख्य होत 'एआय' ला आपण जवळ केले पाहिजे. कोणतीही उत्सुकता ही ज्ञानाच्या खोलांपार्यंत आपल्याला घेऊन जात असते. पुर्वी या उत्सुकतेला आपण गुणलवी जोडे देऊन समाधान करून घतले. आता या उत्सुकतेचे अधिक पूढचे पाऊल म्हणून एआय मार्फत मिळाण्या-या माहितीकडे पाहावे लागेल, असे यांनी सांगितले.

अध्यक्षीय भाषणात माजी राज्य

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक नागपूर प्रेस क्लबचे अध्यक्ष प्रदीप मैत्र, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालायच्या संचालक नववीन ठेंडेल पाहिजे, असा इशाराही यांनी यावेळी बोलताना दिला. अनेक उदाहरणे आहेत. यातील भीती बाजुला सारून आपण दक्ष भासायला होते. इतर प्राणीमात्रांबद्दल व्यक्ती म्हणून, माणूस म्हणून ज्या मानवतेच्या दृष्टीने आपण त्यांना पाहतो, त्याच दृष्टीमध्ये संवेदानिक व सत्य-असत्य या परिभाषेत सांख्य होत 'एआय' ला आपण जवळ केले पाहिजे. कोणतीही उत्सुकता ही ज्ञानाच्या खोलांपार्यंत आपल्याला घेऊन जात असते. पुर्वी या उत्सुकतेला आपण गुणलवी जोडे देऊन समाधान करून घतले. आता या उत्सुकतेचे अधिक पूढचे पाऊल म्हणून एआय मार्फत मिळाण्या-या माहितीकडे पाहावे लागेल, असे यांनी सांगितले.

अध्यक्षीय भाषणात माजी राज्य

जातीवाचक शिवीगाळ व धमकी दिल्याप्रकरणी पाच जणांवर अँट्रॉसिटी दाखल

माणगाव : प्रतिनिधी

मागासवर्गीय समाजाचे असल्याचे माहित असतानाही जातीवाचक शिवीगाळ के ल्याप्रकरणी पाच जणांवर अँट्रॉसिटी दाखल महादेव मेथा हायस्कूल लघुयाध्यापक व संस्थांचालकांसह एकूण पाच जणांवर आहेत. वीची त्रासाची शिवीगाळ व धमकी दाखल आला आहे.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

माहिती आयुक्त राहुल पांडे म्हणाले, आपल्यामध्ये मुळात असलेल्या गुणवत्तेसोबतच कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. भारत विरोधी कृत्य करण्यासाठी एआय चा वापर होणार नाही, यासाठी एआय ची माहिती भारतीय पद्धतीने तयार करणे आवश्यक आहे. मराठी भाषालासुद्धा एआय शी जोडावे लागावार आहे. तसेच अशा कार्यालयांचे अधिकारिक आव्याजन व्हावे, अशी अपेक्षाही राहुल पांडे यांनी व्यक्त केली.

संपादकीय

विधानाचा विपर्यास

संसदेत संविधानावर सुरु असलेल्या चर्चेदरम्यान डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्याविषयी केलेल्या एका वक्तव्यावरून केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांना वादाच्या भोवयात अडकवण्याचा प्रयत्न काँग्रेस पक्षकाकडून तुवधारी करण्यात आला, परंतु पंतप्रधान नंदेंद मोदी आणि स्वतः अमित शाह यांनीदेखील काँग्रेस पक्षच किऱी आणि कसा आंबेडकरविरोधी राहिला आहे हे तपशीलानिशी सांगत, यासंदर्भात संभ्रम पसरण्याचा काँग्रेसचा डाव उलटटून लावला.

दशाच्या संविधानाचा स्वीकार केल्याला १५ वर्ष पूर्ण झाल्याच्या निमित्ताने संविधानाचे योगदान आणि महत्व आदी विषयावर लोकसभा आणि राज्यसभा या दोन्ही सभागृहांत चर्चेचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी संविधानाच्या ७५ वर्षांच्या गौरववाट्रेची चर्चा झाली. भारतीय जनता पक्षाच्या वक्त्वांनी या वेळी संविधानाच्या मूल्यावर भाष्य केले. यात गृहमंत्री अमित शाह यांची भाषण झाले. या वेळी देशेचे पहिले पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्या पहिल्या मंत्रिमंडळातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या राजीनामाच्या उल्लेख शाह यांनी केला. या भाषणादरम्यान, हल्ली आंबेडकरांचे नाव घेण्याची फॅशन झाली आहे एवढे जर देवाचे नाव घेतले असते तर तुम्हाला सात जन्मांसाठी स्वर्ग प्राप्त झाला असता, असे वक्तव्य अमित शाह यांनी केले. शाह यांच्या या वक्तव्यावर विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी तीव्र अक्षेप घेतला व नंतर काँग्रेस पक्षकाकडून संसदेवाहेर निदर्शनीही करण्यात आली, परंतु अमित शाह यांनी डॉ. बाबासाहेबांचा अपमान करण्याचा काळा इतिहास उघड केला आहे असे 'एक्स' या समाजामध्यमावर द्वीट करत पंतप्रधान नंदेंद मोदी यांनी शाह यांचे समर्थन केले. स्वतः अमित शाह यांनीदेखील संध्याकाळी पत्रकार परिषद घेऊन काँग्रेस पक्षच कसा आंबेडकरविरोधी आहे हे अनेक तपशीलांसह समोर ठेवले. साध्यामांती संसदेतील अपाले संपूर्ण परिषद व्यवस्थाप्रयत्न हाणून पाडावेत, असे आवाहनी शाह यांनी या वेळी केले. चर्चात त्वांतंसाठी संध्याकाळी कालखंडापासून काँग्रेस पक्षने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शक्तीरीतीने आंबेडकरांचे कलाता याची उजळणीच त्वांनी या वेळी केली. कलम ३७० वर्षीचे आंबेडकरांचे विचार आंग्रेसने मानले नाहीत हे नमूद करत, बाबासाहेबांचा पहिल्या मंत्रिमंडळाता राजीनामा अमित शाह यांनी तो हाणून पाडला आहे. अनुसूचित जाती-जमातीना मिळणाऱ्या वागुणीकीबाबत आपण असामाजिकी असल्याचे बाबासाहेबांची त्यावेळी अनेकदा सांगितले होते. सरकाराच्या पराराष्ट्र धोरणांनी ही ते असहमत होते. काँग्रेस पक्षाने त्यावेळी ज्यांचा विरोध केला, त्यांचेच नाव ते आता केवळ मतांसाठी घेत आहेत, हे कितपत योग्य आहे, असा प्रश्न शाह यांनी काँग्रेस पक्षाला केला. कॉर्प्रेस पक्ष हा आंबेडकरविरोधी, आरक्षणविरोधी तसेच संविधानविरोधी पक्ष आहे. त्यांनी सावरकरांसारख्या थोर व्यक्तीवादेखील अपमान केला. देशावर आपाली लादून काँग्रेस पक्षाने संविधानातील सर्व मूल्यांच्या ठिक्क्या उडवल्या, याचीही आठवण शहा यांनी या वेळी करून दिली, हे बरेच झाले. बाबासाहेबांच्या पदस्पत्याने पावन झालेली पंचतीर्थे आम्ही विकसित केली असून बाबासाहेबांची स्वर्ण पूर्ण करण्यासाठीच आम्ही अविरत झटटो आहेत, असे शाह म्हणाले. राज्यसभेतील अमित शाह यांच्या वक्तव्यावी मोडतोड करून संभ्रम निर्माण करण्याचा प्रयत्न काँग्रेस पक्षाने केला खरा, पण या

'वीआरमोर'द्वारे महिलांसाठी आरोग्यवर्धक संधी

पोलादपूर तालुक्यातील पळचिल गावातील न्यू ईलिश स्कूलमध्ये १०वी पर्यंत शिक्षण घेतल्यानंतर सीधीएससीची १२वीची प्रिक्षा दिल्यानंतर पुन्हा पोलादपूरच्या सुंदराव मोरे महाविद्यालयामध्ये पदवीचे शिक्षण घेतलेला आकाश धनराज गोपाळ या विद्यार्थ्यांची आकाशझेप गेल्या काही वर्षांमध्ये अखंड पोलादपूरवासियांना अभिमानास्पद वाटू लागली आहे. २०१९ मध्ये 'वीआरमोर' या महिलांसाठी सॅनिटरी पॅड्स च्या उत्पादनासाठी महिलांना एकत्र करून आकाशाने सुरु केलेल्या व्यवसायाला अल्पावधीतच कोरेना लॉकडाउनचा फटका बसण्याची विहीन दिसून आली. मात्र, या लॉकडाउनच्या काळात महिलांना सॅनिटरी पॅड उपलब्ध होत नसल्याने आकाशाने समाजसेवा म्हणून महिलांना पॅड उपलब्ध करून दिले. आता सुमारे पाच वर्षांच्या कालावधीमध्ये आकाशच्या कल्पकतेमुळे महाराष्ट्रातील सर्वच प्रमुख शहरांमध्ये 'वीआरमोर' या संभ्रम निर्माण करण्याचे प्रयत्न हाणून पाडावेत, असे वक्तव्याची धारणी घेण्याची व्यवस्थाप्रयत्न नरेंद्र मोदी यांनी शाह यांची भाषण झाले. या वेळी देशेचे पहिले पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्या पहिल्या मंत्रिमंडळातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या राजीनामाच्या उल्लेख शाह यांनी केला. या भाषणादरम्यान, हल्ली आंबेडकरांचे नाव घेण्याची फॅशन झाली आहे एवढे जर देवाचे नाव घेतले असते तर तुम्हाला सात जन्मांसाठी स्वर्ग प्राप्त झाला असता, असे वक्तव्य अमित शाह यांनी केले. शाह यांच्या वक्तव्यावर विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी तीव्र अक्षेप घेतला व नंतर काँग्रेस पक्षकाकडून संसदेवाहेर निदर्शनीही करण्यात आली, परंतु अमित शाह यांनी डॉ. बाबासाहेबांचा अपमान करण्याच्या काळा इतिहास उघड केला आहे असे 'एक्स' या समाजामध्यमावर द्वीट करत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शाह यांचे समर्थन केले. स्वतः अमित शाह यांनीदेखील संध्याकाळी पत्रकार परिषद घेऊन काँग्रेस पक्षच कसा आंबेडकरविरोधी आहे हे अनेक तपशीलांसह समोर ठेवले. साध्यामांती संसदेतील अपाले संपूर्ण परिषद व्यवस्थाप्रयत्न हाणून पाडावेत, असे आवाहनी शाह यांनी या वेळी केले. चर्चात त्वांतंसाठी संध्याकाळी कालखंडापासून काँग्रेस पक्षने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कलाता याची उजळणीच त्वांनी या वेळी केली. कलम ३७० वर्षीचे आंबेडकरांचे विचार आंग्रेसने मानले नाहीत हे नमूद करत, बाबासाहेबांचा पहिल्या मंत्रिमंडळाता राजीनामा अमित शाह यांनी तो हाणून पाडला आहे.

संविधानाची योगदान आणि महत्व आदी विषयावर लोकसभा आणि राज्यसभा या दोन्ही सभागृहांत चर्चेचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी संविधानाच्या ७५ वर्षांच्या गौरववाट्रेची चर्चा झाली. भारतीय जनता पक्षाच्या वक्त्वांनी या वेळी संविधानाच्या मूल्यावर भाष्य केले. यात गृहमंत्री अमित शाह यांची भाषण झाले. या वेळी देशेचे पहिले पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्या पहिल्या मंत्रिमंडळातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या राजीनामाच्या उल्लेख शाह यांनी केला. या भाषणादरम्यान, हल्ली आंबेडकरांचे नाव घेण्याची फॅशन झाली आहे एवढे जर देवाचे नाव घेतले असते तर तुम्हाला सात जन्मांसाठी स्वर्ग प्राप्त झाला असता, असे वक्तव्य अमित शाह यांनी केले. शाह यांच्या वक्तव्यावर विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी तीव्र अक्षेप घेतला व नंतर काँग्रेस पक्षकाकडून संसदेवाहेर निदर्शनीही करण्यात आली, परंतु अमित शाह यांनी डॉ. बाबासाहेबांचा अपमान करण्याच्या काळा इतिहास उघड केला आहे असे 'एक्स' या समाजामध्यमावर द्वीट करत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शाह यांचे समर्थन केले. स्वतः अमित शाह यांनीदेखील संध्याकाळी पत्रकार परिषद घेऊन काँग्रेस पक्षच कसा आंबेडकरविरोधी आहे हे अनेक तपशीलांसह समोर ठेवले. साध्यामांती संसदेतील अपाले संपूर्ण परिषद व्यवस्थाप्रयत्न हाणून पाडावेत, असे आवाहनी शाह यांनी या वेळी केले. चर्चात त्वांतंसाठी संध्याकाळी कालखंडापासून काँग्रेस पक्षने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कलाता याची उजळणीच त्वांनी या वेळी केली. कलम ३७० वर्षीचे आंबेडकरांचे विचार आंग्रेसने मानले नाहीत हे नमूद करत, बाबासाहेबांचा पहिल्या मंत्रिमंडळाता राजीनामा अमित शाह यांनी तो हाणून पाडला आहे.

संविधानाची योगदान आणि महत्व आदी विषयावर लोकसभा आणि राज्यसभा या दोन्ही सभागृहांत चर्चेचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी संविधानाच्या ७५ वर्षांच्या गौरववाट्रेची चर्चा झाली. भारतीय जनता पक्षाच्या वक्त्वांनी या वेळी संविधानाच्या मूल्यावर भाष्य केले. यात गृहमंत्री अमित शाह यांची भाषण झाले. या वेळी देशेचे पहिले पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्या पहिल्या मंत्रिमंडळातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या राजीनामाच्या उल्लेख शाह यांनी केला. या भाषणादरम्यान, हल्ली आंबेडकरांचे नाव घेण्याची फॅशन झाली आहे एवढे जर देवाचे नाव घेतले असते तर तुम्हाला सात जन्मांसाठी स्वर्ग प्राप्त झाला असता, असे वक्तव्य अमित शाह यांनी केले. शाह यांच्या वक्तव्यावर विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी तीव्र अक्षेप घेतला व नंतर काँग्रेस पक्षकाकडून संसदेवाहेर निदर्शनीही करण्यात आली, परंतु अमित शाह यांनी डॉ. बाबासाहेबांचा अपमान करण्याच्या काळा इतिहास उघड केला आहे असे 'एक्स' या समाजामध्यमावर द्वीट करत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शाह यांचे समर्थन केले. स्वतः अमित शाह यांनीदेखील संध्याकाळी पत्रकार परिषद घेऊन काँग्रेस पक्षच कसा आंबेडकरविरोधी आहे हे अनेक तपशीलांसह समोर ठेवले. साध्यामांती संसदेतील अपाले संपूर्ण परिषद व्यवस्थाप्रयत्न हाणून पाडावेत, असे आवाहनी शाह यांनी या वेळी केले. चर्चात त्वांतंसाठी संध्याकाळी कालखंडापासून काँग्रेस पक्षने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कलाता याची उजळणीच त्वांनी या वेळी

माथेरान परिसरात बिबट्याची दहशत

म्हशीच्या पारदूवर जीवधेणा हळा; नागरिक भयभीत

नेरल : प्रतिनिधि

माथेरान डोंगर जंगल परिसरात बिबट्याची दहशत पुढ्हा एकदा मिळत आहे. बिबट्याने रानात चरण्यासाठी गेलेल्या म्हशीच्या पारदूचा फडशा पाडला आहे. त्यामुळे माथेरान डोंगर जंगल परिसरात राहण्याचा शेतकऱ्यांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले होते तर यावर नवविभागाकडून अधिकृत अशी कुठलीही माहिती देण्यात आली नसल्याने ही माहिती कॅफ असल्याचे देखील चर्चा होती, मात्र आता शेतकऱ्याच्या या घटनेने पुढ्हा एकदा बिबट्याच्या दहशत समोर आली असून माथेरानच्या जंगल परिसरात बिबट्याचा वावर असल्याचे निश्चित मानले जात आहे.

जागतिक दर्जाचे पर्यटनस्थळ असणाऱ्या कर्त्तव्यात तालुक्यातील माथेरानच्या डोंगर कुशीत धनगर टप्पा म्हणून ओळखली जाणारी धसवाई वसलेली आहे. नेरल यामपंचायत वाहीत अतीर्दिम भागात वसलेली ही नागरी वस्ती असून येथे मोर्जा प्रमाणत दुर्घट व्यवसाय करणारे शेतकरी राहतात. दरम्यान येथे राहणारे शेतकरी धोंडू धाऊ आखाडे यांच्या म्हशी या नेहमीप्रमाणे मंगळवार १७ डिसेंबर रोजी रानात चरण्यासाठी सोडण्यात आल्या होत्या. मात्र यातील एका म्हशीचे पारदू घरी परतले नसल्याने याचा

शोध घेण्यासाठी गेलेले शेतकरी आखाडे यांना म्हशीचे पारदू हे अर्धवट खालेल्या अवस्थेत मृत पेटले.

जंगलातील हिंस प्राणी बिबट्याने यावर हळा केल्याचा संशय या वेळी शेतकर्याने व्यक्त केला. या घटनेची माहिती मिळताच माथेरान नवविभागाचे अधिकारी घटनास्थळी दाखल झाले होते. बिबट्याच्या दहशतीमुळे येथील नागरिकांनी भीती व्यक्त केली असून वन विभागाने या बिबट्याच्या बंदोबस्त लवकरात लवकर करावा म्हणून मागणी लावून धरली.

या परिसरात काही महिन्यांपूर्वी रेल्वे लाईन जवळ उभा असलेल्या

बिबट्याचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले होते. त्यामुळे माथेरानच्या जंगल परिसरात खुलेआम बिबट्या फिरत असल्याने सुरुवातीला नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले होते तर यावर नवविभागाकडून अधिकृत अशी कुठलीही माहिती देण्यात आली नसल्याने ही माहिती कॅफ असल्याचे देखील चर्चा होती, मात्र आता शेतकऱ्याच्या या घटनेने पुढ्हा एकदा बिबट्याच्या दहशत समोर आली असून माथेरानच्या जंगल परिसरात बिबट्याचा वावर असल्याचे निश्चित मानले जात आहे.

माथेरान घाटात सकाळच्या पहारी मॉर्निंग वॉक साठी येण्याच्या नागरिकांसाठी आता ही चिंतेची बाब बनली असून वनविभागाकडून काही जंगल परिसरात नागरिकांच्या सुरक्षितेच्या दृष्टिकोनातून बिबट्या बाबत माहितीचे बॅनर झाल्याकून सूचना देखील करण्यात आल्याची माहिती वनविभागाकडून देण्यात आली आहे.

रायगड : रामप्रहर वृत्त

राज्याच्या नवीन औद्योगिक धोरण - २०१९ अंतर्गत अनेक नाविन्यपूर्ण योजना व कार्यक्रम असलेल्या व किमान १८ से ४५ वर्षांतील स्वयंबोजगार करून इच्छिणारे उघेदवार. विशेष प्रवर्गासाठी (अनुसूचित जाती, जमाती, महिला, अंगरेजी संघी स्थानिक डिक्री उपलब्ध सौन्दर्यमंत्री रोजगार) निश्चित कायद्यक्रम योजना जाहीर केली आहे.

योजनेचा उद्देश - राज्यातील युवक/युवतींच्या सर्जनशिलेला वाव मिळून राज्यात स्वयंबोजगारास पूरक वावावरण तयार करणे, त्याद्वारे राज्यात ग्रामीण तसेच शहरी क्षेत्रात सूक्ष्म, लघु उपक्रमांद्वारे व्यापक राजगाराच्या संघी निर्माण होण्यासाठी मुख्यमंत्री रोजगार योजना जाहीर केली आहे.

योजनेचा उदार - राज्यातील युवक/युवतींच्या सर्जनशिलेला वाव मिळून राज्यात स्वयंबोजगारास पूरक वावावरण तयार करणे, त्याद्वारे राज्यात ग्रामीण तसेच शहरी क्षेत्रात सूक्ष्म, लघु उपक्रमांद्वारे व्यापक राजगाराच्या संघी निर्माण होण्यासाठी शासनाच्या आर्थिक सहाय्यातून प्रकल्प उभारणीस असेल. प्रकल्प मर्यादा किंमत - प्रक्रिया व निश्चित प्रकल्पांसाठी

हातापार लावणे.

प्रात्रात व अटी :- राज्यात स्थानिक अधिवास असलेल्या व किमान १८ से ४५ वर्षांतील स्वयंबोजगार करून इच्छिणारे उघेदवार. विशेष प्रवर्गासाठी (अनुसूचित जाती, जमाती, महिला, अंगरेजी संघी स्थानिक डिक्री उपलब्ध इ.प.व., वि.जा., अ.ज., अल्पसंख्याक) ५ वर्षांची अट शिथिल, रु. १० लाखांवरील प्रकल्पांसाठी किमान शैक्षणिक प्रात्रात ७ वी पास व रु. २५ लाखांवरील प्रकल्पांसाठी किमान १० वी पास, अर्जदाराने यापूर्वी अनुदान समाविष्ट असलेल्या राज्य तसेच केंद्र शासनाच्या/महामंडळाच्या योजनेतून लाभ घेतलेला नसावा. प्रकल्प मर्यादा किंमत - प्रक्रिया व निश्चित प्रकल्पांसाठी

कमाल रु.५० लाख व सेवा कृषी

पूरक उद्योग ग्रवांगीतील प्रकल्पांसाठी कमाल रु. २० लाख. योजना अंमलबजावणी यंत्रणा - शहरी भागासाठी जिल्हा उद्योग केंद्र, ग्रामीण भागांसाठी जिल्हा उद्योग खादी व ग्रामीणप्रदेश, आधारकार्ड, भाडेकरार (स्थायी गांगदावरील प्राथमिक संमंजस), बैंक मंजुरीनंतर नोंदावीकृत भाडेकरार बैंकेस सादर करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी खादी व ग्रामीणप्रदेश, योजनेतून लाभ घेतलेला नसावा. योजनेअंतर्गत पात्र घटक-सेवा उद्योग, कृषी पूरक व्यवसाय, प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक), वाहतुकीसाठी परवान्याची वाहतुकी चालविष्याचा परवाना, स्वसंक्षांकित विहित नमुन्यातील वचनपत्र. अधिकमाहितीसाठी योजनेअंतर्गत येण्याची अर्थात योजनेअंतर्गत आठवडे व सेवा, कृषी सं॒निक, वाहतुकीप्रदृक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडे करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एस.सी.एस.टी. प्रवर्गांसाठी), विशेष प्रवर्गांसाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगरेजी सं॒निक),

